

Actuele oudheid: vertalingen op een rij

In boekwinkels merk je het 't best: de Griekse en Romeinse oudheid is actueler dan jarenlang het geval was. Sinds een jaar of vijf verschijnt (met name in twee prestigieuze fondsen, Ambo ("Ambo-Klassiek") en Querido/Athenaeum-Polak & Van Gennep ("Baskerville-serie")) de ene titel na de andere. In het overzicht hieronder wordt een keuze gepresenteerd die vrij willekeurig (op grond van mijn eigen voorkeuren, openbare bibliotheek en boekhandel) en niet uitputtend is. Over de kwaliteit van de vertalingen zal ik hier geen oordeel vellen. Niettemin lijkt zo'n tussenstand me een aardig geheugensteuntje tijdens een bezoek aan winkel of bieb.

Voor wie verder wil lezen: "Hermeneus", huisorgaan van het Nederlands Klassiek Verbond (uitgeverij Ter Burg Offset Alkmaar, 072-152222) heeft in bijna iedere aflevering wel recensies.

Vertalingen uit het Grieks

*Imme Dros *Homerus Odysseia. De reizen van Odysseus*. Querido, Amsterdam 1992.

*H.J. de Roy van Zuydewijn *Homerus Odyssee. De terugkeer van Odysseus*. Arbeiderspers, Amsterdam 1992.

*Helène Nolthenius *De cicade op de speerpunt. De Griekse oudheid in 160 epigrammen*. Querido, Amsterdam 1992.

*Marc Moonen *Longus. Daphnis en Chloë*. Ambo, Baarn 1991.

*J. Pieters *Sophokles. Zeven tragedies*. Ambo, Baarn 1989.

*J. Bons *Lysias. Redevoeringen*. Historische Uitgeverij Groningen 1993.

*Gerard Koolschijn *-Herodotus. Zeer korte verhalen*. Ambo/Athenaeum, Baarn/Amsterdam 1987.

-*Plato. Constitutie/Politeia*. Athenaeum-Polak & Van Gennep, Amsterdam 1991

-*Plato. Socrates' verdediging*. id. 1991.

-*Plato. Feest/Symposium*. id. 1990.

-*Sofokles, Electra - Filoktetes*. id. 1992.

-*Plato, Faidon: Sokrates in de dodencel*. id. 1993.

-*Euripides, Alkestis/Medea*. Ambo, Baarn 1989.

*Cornelis Verhoeven *Heraklitus, Spreuken*. Ambo, Baarn 1993.

*Tjitte H. Janssen *Lucianus, Zeus' tragische rol*. Boom, Amsterdam 1994.

*Hans Warren en Mario Molegraaf *Plato, Verzameld Werk deel I: Euthydemos, Ion, Menexenos, Hippias; deel II: Theaitetos*. Prometheus/Bert Bakker, Amsterdam 1994.

(In 2002 zal het laatste, 16de deel verschijnen!)

Vertalingen vanuit het Latijn

*Vincent Hunink *Apuleius, Toverkunsten*. Ath.-Polak enz., Amsterdam 1992.

*Louis van de Laar *-Horatius. Satiren en Brieven*. Ambo, Baarn 1988.

Habets, Actuele oudheid: vertalingen op een rij

-*Horatius, Oden en Epoden.*] id. 1990.

*Piet Schrijvers *Horatius, De lyrische gedichten.* Ambo, Baarn 1993.

*M.d'Hane-Scheltema *Ovidius, Metamorphosen.* Ath.-Polak enz./Querido, Amsterdam 1993.

*W.A.M. Peeters *Ovidius, Legendarische vrouwen [Heroides].* Ambo, Baarn 1993.

*Micha Kat *Ovidius, Minnekunst [Ars Amatoria].* Ambo, Baarn 1993.

*John Nagelkerken *Tibullus, Elegieën en de andere gedichten uit het Corpus Tibullianum.* Ambo, Baarn 1994.

*J. Hemelrijk sr./J.M.Hemelrijk jr. -*Terentius Afer, Komedies.* -*Plautus, Komedies.* (beide) Ambo, Baarn 1993.

*Vincent Hunink *Cicero, de Goden.* Ath.-Polak enz., Amsterdam 1993.

*W.A.M. Peeters -*Cicero, Over ouderdom en Cicero, Over vriendschap.* (beide) Ambo, Baarn 1992.

*Tjitte H. Janssen *Cicero, Lotsbeschikking.* Boom, Meppel/Amsterdam 1992.

*Evelien Van Leeuwen en Johannes van Leeuwen -*Cicero, Tegen Catilina.* Ambo, Baarn 1992.

-*Cicero, Tegen Piso, voor Plancius, voor Rabirius, voor Milo.* id. 1993.

*W.A.M. Peeters *Propertius, Elegieën.* Ambo, Baarn 1990.

Algemeen

*D. den Hengst (red.), *Van Homerus tot Van Lennep. Griekse en Latijnse literatuur in Nederlandse vertaling.* Coutinho, Muiderberg 1992.

Een verzameling van ruim dertig grotere en kleinere fragmenten van zeer diverse auteurs, vertaald door bekende namen uit het klassieke vertaal-circuit, en voorzien van een inleiding "Over het wisselend aanbod van Nederlandse vertalingen van klassieke teksten" door R. van der Paardt. Achterin het boek staat in het kort informatie over de vertaalde auteurs. De uitgave is een jubileumnummer ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van het tijdschrift voor classici Lampas.

*Patrick De Rynck en Andries Welkenhuysen, *De Oudheid in het Nederlands. Repertorium en bibliografische gids voor vertalingen van Griekse en Latijnse auteurs en geschriften.* Ambo, Baarn 1992.

Jarenlang is al uitgekeken naar de verschijning van dit *magnum opus* van deze Leuvense Latinisten. Het boek bevat werkelijk een schat aan informatie over haast alle vertalingen van profane en Christelijke auteurs. Het bestaat uit drie afdelingen:

-Bibliografieën van Nederlandse vertalingen;

-Alfabetische lijst van auteurs en geschriften;

-Aanvullende trefwoorden, Nederlandse zoekwoorden en een Register van vertalers.

De auteurs hebben toegezegd, regelmatig aanvullingen te zullen publiceren).

Nagekomen

Precies op het moment dat ik het schijfje met deze Tsjip-bijdrage wilde pos-

ten arriveerde het oktober-nummer van *Hermeneus*, tijdschrift voor antieke cultuur (jaargang 66, nr.4).

En zie: in de rubriek "Boeken" stelt Rudi van der Paardt vast: "De drukte op de klassieke vertaalmarkt is de laatste jaren groter dan ooit"! Hij bespreekt in het kort de catalogi van de twee uitgeverijen die ik hierboven al genoemd heb: -Vincent Humink, *Vanaf het eerste werelduur*, over de "Baskerville-serie" van Querido/Athenaeum-Polak & Van Gennep (f 3,50). Het bevat een overzicht van alle titels uit de reeks, een kenschets van de auteur en zijn werk, een fragmentje uit dat werk en een verantwoording door de vertaler voor zijn keuze.

-*Op de muren van Pompeii*: het bevat de tekst van 123 Latijnse inscripties met vertaling en inleiding, en een appendix met een overzicht van de serie "Ambo-Klassiek" (f 4,95), dat in vergelijking met de eerste catalogus erg beknopt is. Overigens, ik heb bij mijn selectie gebruik gemaakt van deze Ambo-uitgave; de andere kende ik nog niet.

Van der Paardt vergelijkt de beide series, noemt de overeenkomsten en verschillen, en vindt "de gemiddelde kwaliteit van de Baskerville-serie iets hoger". Tot slot pleit hij voor afstemming van beide reeksen op elkaar. Waarvan acte!

Harry Habets

